មាត្រា៣រួម (common article 3)

មាត្រា៣នេះ មាននៅក្នុងគ្រប់អនុសញ្ញាហ្សឺណែវឆ្នាំ ១៩៤៩ ទាំងបួន និងមានខ្លឹមសារដូចគ្នា។ ដូចនេះហើយ ទើបបានជាមានឈ្មោះថា មាត្រា៣រួម។¹

មាត្រា៣ ចែងនូវការធានាជាអប្បបរមា ដែលរដ្ឋត្រូវផ្តល់ ក្នុងអំឡុងពេលមានសង្គ្រាមស៊ីវិលក្នុង ស្រុក។ ទោះបីជាយ៉ាងនេះក្តី មានបញ្ហាចំនួនពីរដែលចោទមានឡើង៖ ១. តើពេលណាមាត្រានេះ នឹង អនុវត្ត និងទី២. មិនយន្តការអន្តរជាតិ ដើម្បីតាមដានអនុវត្តមាត្រានេះ។ បន្ថែមពីលើនេះ អ្វីជាសង្គ្រាម ស៊ីវិលក្នុងស្រុក ក៏មិនទាន់ត្រូវបានផ្តល់ន័យជាក់លាក់នៅឡើយ។ ICRC មិនអាចចូលទៅឃ្លាំមើល ដូចជាចុះពិនិត្យកន្លែងឃុំឃាំង ដូចក្នុងស្ថានភាពសង្គ្រាមអន្តរជាតិទេ ប្រសិនបើរដ្ឋពាក់ព័ន្ធ មិនបានស្នើសុំ។

យុត្តិសាស្ត្ររបស់ ICJ ក្នុងសំណុំរឿង <u>Nicaragua v. USA</u> (សាលក្រម ឆ្នាំ ១៩៤៦ ផ្នែក ២១៤ ដល់ ២២០) បង្ហាញថា ខ្លឹមសារនៃមាត្រាការួមនេះ ភាគច្រើន ឆ្លុះបញ្ចាំងនូវវិធានទំនៀមទម្លាប់អន្តរជាតិ និង វាជាការពិចារណាជាដំបូងលើមនុស្សជាតិ (elementary considerations of humanity)។ បទប្បញ្ញត្តិ នៃមាត្រាការួម ក្រោយមក ត្រូវបានអះអាងថា ជាវិធានទំនៀមទម្លាប់អន្តរជាតិ (<u>customary</u> international law)។

យុត្តិសាស្ត្ររបស់ ICTY បង្ហាញថា ដាក់ការទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌជាបុគ្គល សម្រាប់ការបំពាន ធ្ងន់ធ្ងរលើមាត្រា៣រួមនេះ ជាវិធានទំនៀមទម្លាប់អន្តរជាតិ (*Tadic*, IT-94-1, 1995, S. 89-98) (Antonio Cassese, the Oxford Companion to International Criminal Justice, 2009, pp. 274-275)។

_

¹ ART. 3.— In the case of armed conflict not of an international character occurring in the territory of one of the High Contracting Parties, each Party to the conflict shall be bound to apply, as a minimum, the following provisions: 1) Persons taking no active part in the hostilities, including members of armed forces who have laid down their arms and those placed hors de combat by sickness, wounds, detention, or any other cause, shall in all circumstances be treated humanely, without any adverse distinction founded on race, colour, religion or faith, sex, birth or wealth, or any other similar criteria. To this end, the following acts are and shall remain prohibited at any time and in any place whatsoever with respect to the above-mentioned persons: a) violence to life and person, in particular murder of all kinds, mutilation, cruel treatment and torture;